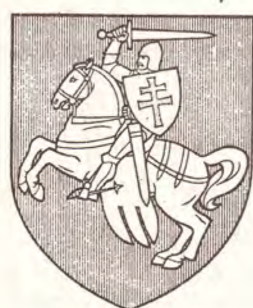

Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№172 (685) 2 верасня 1993 г. Чацвер. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 500400 экз. Кошт у розніцу — 15 руб.

ФАКС

Вкратце

Президент России Борис Ельцин принял решение об отстранении от должности вице-президента Александра Руцкого и вице-премьера Владимира Шумейко.

Отстранение от должности является временным, и продолжительность его действия будет зависеть от окончательных результатов расследования, связанного с подозрениями в коррупции.

❑

19—22 сентября в швейцарском городе Интерлакене состоится 20-й Всемирный конгресс малого бизнеса.

В его работе примут участие представители около 100 стран, в том числе и Беларуси.

❑

Завтра в Минске начинает работу двухдневный семинар журналистов, посвященный проблемам менеджмента, планирования и маркетинга в редакциях периодических изданий, организованный Союзом журналистов Беларуси и международной организацией "Форум свободы".

❑

Азербайджанские войска после танковых фланговых ударов армянских формирований утром 1 сентября были вынуждены оставить райцентр Кубатлы, расположенный к юго-западу от Нагорного Карабаха.

Как сообщает министерство обороны Азербайджана, подразделения азербайджанской армии и часть мирного населения оказались в окружении на севере Кубатлынского района.

❑

Президент Туркменистана Сапармурад Ниязов подписал постановление о повышении с 15 сентября закупочных цен на сельскохозяйственную продукцию.

Так, например, стоимость 1 тонны молока составит теперь 350 тысяч рублей, пшеницы — от 106 до 135 тысяч рублей.

Рисунок Олега ПОПОВА.

...Не сдается наш гордый "Нафтан"

В блокаде сырьевого кризиса из последних сил держится на плаву новополоцкое ПО "Нафтан".

Более того, проявляет экономический оптимизм. Здесь начинается крупномасштабная реконструкция с целью углубления переработки нефти. Если сейчас из одной ее тонны выпускается только около 600 килограммов горючего, масел и другой полезной продукции, то после модернизации количество отходов должно сократиться до 10 процентов. Обширную программу работ взял на себя известный трест "Нефтестрой".

Сергей БУТКЕВИЧ.

Небось, картошку все мы уважаем

И через двадцать лет остается актуальной песня Высоцкого о "товарищах ученых, доцентах с кандидатами", без помощи которых "разлагается картошка на полях".

Нынче, как и всегда, не смогли колхозы и совхозы обойтись без участия в уборке урожая студентов, а значит, и руководящих ими ученых. До второго октября откладывается начало занятий на младших курсах всех институтов и средних учебных заведений Витебской области. Более 14 тысяч будущих врачей, педагогов, технологов, музыкантов и художников по решению властей отправляются сегодня на "картошку".

Степан СТАРОЖИЛ.

Машинки для уничтожения шли нарасхват

Впервые за время своего существования полностью опустел минский зал компьютерной техники фирмы "Баком".

И причина этому — резкий взлет, а потом падение курса доллара. Покупатели, стремясь избавиться от денег, ставших вдруг ненадежными, смели с полок всю технику, даже машинки для уничтожения деловой документации.

Однако это мало радует руководство фирмы, потому что чаще всего после такой панической активности наступает депрессия и резко падает покупательский спрос.

Сергей ПОЛЕШУК.

С топором на детей

На днях в деревне Дворищи Лидского района произошла кровавая трагедия.

Как сообщил заместитель начальника оперативного отдела МВД подполковник А.Г.Курдо, около шестнадцати часов местный житель С. в своем доме нанес жене смертельный удар топором. Свидетелями жуткой сцены были его дети — пятилетняя дочь и сын — ученик второго класса. Убийца не оставил в живых и их.

Люди, остановитесь!

Ну и язва! Сибирская

В Келесском районе Южно-Казахстанской области зарегистрирована вспышка сибирской язвы.

Туда вылетела специальная государственная комиссия, в которую вошли председатель Госкомитета по чрезвычайным ситуациям Николай Макиевский и министр здравоохранения Василий Девятко. Казахстанский детский фонд "Бобек" направил туда медикаменты и теплые вещи.

Царская охота была в Поставах!

Новую страницу истории Постав открыл документ, присланный местному краеведческому музею из Петербурга.

Копия памятного альбома рассказывает о проводившихся во второй половине прошлого века в окрестностях тогдашнего волостного центра летних учениях слушателей столичной Офицерской школы. Особого мастерства от кавалеристов требовала охота с собаками на крупных промысловых зверей, которыми были богаты тогда леса Поставщины. Недаром на эти "забавы" военных выезжали члены императорской семьи.

В привилегированном учебном заведении долгие годы служил, а затем и командовал им знаменитый генерал А.Брусилов. Он-то и сделал Поставы неизменным местом летних учений.

Сергей МАЙОРОВ.

На встречах друзей ожидается разговор о деле

Сегодня начинается краткий рабочий визит Председателя Верховного Совета Республики Беларусь С.С.Шушкевича в Германию.

Инициатором визита выступила немецкая сторона — премьер-министры земель Северный Рейн-Вестфалия и Бранденбург. Встречи на немецкой земле призваны углубить экономическое сотрудничество между нашей республикой и ФРГ.

Напомним, что с землей Северный Рейн-Вестфалия у нас давние партнерские отношения. С восточным же регионом — Бранденбургом — связи только предстоит налаживать.

Как стало известно из компетентных источников, в эти дни предполагается затронуть и такие важные для нас вопросы, как инвестирование производства детского питания и поставка медикаментов.

Ирина ДЕРГАЧ.

Возьми, но не трать

Из Беларуси теперь можно вывозить "зайчиков" на сумму до 50 минимальных зарплат. Однако расходовать за границей разрешается лишь в два раза меньше.

Такие ограничения Национальный банк установил, если вы едете в страны бывшего СССР. В дальнее же зарубежье можно брать с собой сумму, не превышающую 25 минимальных зарплат.

Норма же вывоза российской налички в страны СНГ — до 500 тысяч рублей, а в Прибалтику, Польшу, например, — до 100 тысяч.

Антон ЧЕКОВ.

Еще немного, еще чуть-чуть

В Министерстве иностранных дел Республики Беларусь состоялась встреча делегаций Беларуси и Литвы по вопросам делимитации границы.

Удалось достичь согласия практически по всем участкам границы, кроме двух.

Очередной раунд переговоров намечено провести до 15 сентября в Вильнюсе.

Светлана КУЛИКОВА.

Лечебный сад открыт

Вчера в Минске открыт пока единственный в республике детский сад для детей с онкологическими заболеваниями.

По словам заведующей детсадом Татьяны Щегловой, уже создано три группы по десять человек, есть возможность набрать еще около сорока малышей.

По решению Совета Министров Беларуси, принятому в мае этого года, дети с онкозаболеваниями бесплатно посещают детские дошкольные учреждения.

Татьяна КОЗАК.

Цены поехали

В два раза подорожал проезд в городском и пригородном автотранспорте Могилевской области.

Сейчас, например, талон на автобус, троллейбус в областном центре стоит 20 рублей, а километр проезда в пригородном транспорте — 6 рублей.

Николай КОМЛЕВ.

По сценарию апостолов

Хорошо забытое у нас искусство мистерии (религиозного музыкально-драматического представления) решил возродить в Беларуси парафиальный хор Браславского католического костела под руководством органистки храма Инны Сапун.

Над первым "спектаклем" библейской тематики этот коллектив начал работать, вдохновившись победой, завоеванной в Могилеве на международном фестивале духовной музыки "Магутны Божа".

Степан ТЕАТРОВ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН и РИД

Сялянскія клопаты

Парабіў сумленна — год будзеш есці нядрэнна...

Прырода ў гэтым годзе добразычліва ставілася да людзей — надвор'е спрыяла таму, каб ураджай паспеў багаты. А калі да шчодрасці зямлі дадаюцца розум і веды вопытнага гаспадара — можна быць упэўненым: без кавалка хлеба, без садавіны і агародніны не застанёмся. У працаўнікоў вёскі сёння шмат сур'ёзных праблем: няма паліва для тэхнікі, ды і самой яе часта не хапае, вялікі дэфіцыт рабочых рук. Але ж, нягледзячы на тое, што з гэтымі праблемамі сутыкнуліся і ў калгасе "Чырвоны сцяг" Баранавіцкага раёна, там сёлета дасягнуты нядрэнныя вынікі.

Асноўная спецыялізацыя гаспадаркі — вырошчванне збожжавых і агародніны. У парніках і цяпліцах калгаса ўжо сабралі першы ўраджай агуркоў і таматаў, адпаведна 900 і 300 тон. Зараз чакаюць, калі паспее ў шкляных агародах "другі абарот" агародніны. Тое, што збіраецца, паступае ў калгасны цэх па перапрацоўцы прадукцыі. Асобы напрамак дзейнасці калгаса — вырошчванне грыбоў-шампіньёнаў.

На сённяшні дзень калгас "Чырвоны сцяг" працуе з прыбыткам. Амаль што ўбралі з палёў збожжавыя. Як бачым, калі падыходзіць да справы па-гаспадарску, з розумам — цяжкасці застаюцца ўбаку.

Нячастыя ж хвіліны вольнага часу старшыня калгаса Мікалай Захаравіч Якубец (на здымку) любіць бавіць з унукам Сашам. Паважай сялянскую ніву, вывучай, любі яе, і яна шчодра аддзячыць, — такі наказ дае Мікалай Захаравіч унуку.

Андрэй АРШАНСКІ.

З прыёму ў Старшыні Вярхоўнага Савета

Аб "прыкрытым" заводзе ведае ўжо і Шушкевіч

Віктар ХАРОШКА

У Старшыні Вярхоўнага Савета нават у час адпачынку спраў хапае. Вось і ўчора, скарыстаўшы "акенца" ў раскладзе дня, Станіслаў Шушкевіч прыняў прадстаўнікоў малога дзяржаўнага прадпрыемства "Будінсдустрыя".

Праблемы ў людзей на першы погляд прыватныя, але з вялікім дзяржаўным адценнем.

Справа ў тым, што "Будіндустрыю" ў 1992 годзе "прыкрылі". Захацеў Іван Жаковіч, кіраўнік Мінскага абласнога рамонтна-будаўнічага трэста, які потым стаў арэндным прадпрыемствам, далучыць да сябе "Будіндустрыю", а калі там запярэчылі, то ўсё зрабіў так, каб малое прадпрыемства было закрыта. Не падпарадкаваліся, бачыш ты, быламу галоўнаму прадпрыемству.

І дзе ні хадзілі "будіндустраўцы" — не могуць дабіцца праўды. У многіх установах падтрымліваюць дырэктара МП Аляксея Гягеню, нават віцэ-прэм'ер Міхаіл Мясніковіч, а дайшла справа да Пракуратуры рэспублікі — і "стоп-машына". Усё вярнулася на кругі свае.

Выслухаўшы "хадакоў" Станіслаў Шушкевіч паабяцаў, што даручыць адпаведным высокім інстанцыям разабрацца ў сутнасці справы і, калі праўда будзе на баку СП, дапамагчы.

Пасля размовы нельга было не спакусіцца і не задаць некалькі пытанняў Станіславу Станіслававічу.

— Чаму вы ўдзялілі такую ўвагу праблеме менавіта гэтага малога прадпрыемства?

— Таму што тут гаворка ідзе пра парушэнне заканадаўства па арэндных пытаннях. А яно ў нас, няма чаго ўтойваць, пакуль што недасканалае.

— Ці не захлісне пасля гэтага Старшыню Вярхоўнага Савета паток падобных скаргаў?

— Думаю, не. У рэспубліцы ёсць каму такімі скаргамі займацца. А вось дзяржаўны падыход да арэнды ў межах рэспублікі нам трэба выпрацаваць. Таму што сёння многія робяць, прабачце за такія словы, што хочуць.

Навіны двума абзацамі

Адгукнуліся на людскую бяду

На людскую бяду, выкліканую небывалай паводкай на Палессі, адклікаюцца многія калектывы прадпрыемстваў, устаноў, калгасаў, асобныя грамадзяне з усіх куткоў рэспублікі.

Толькі за апошнія дні на спецыяльны рахунак нумар 000142601 у "Брэствестбанку" паступілі пяць мільёнаў рублёў ад Брэсцкага дывановага аб'яднання, два мільёны — ад акцыянернага знешнеэканамічнага таварыства "Белэксіма", адзін мільён — ад калгаса "Лебедзева" Маладзечанскага раёна, па паўмільёна — ад эксперыментальнай базы "Глуск" і калгаса "Пагранічнік" Брэсцкага раёна. Нямала і індывідуальных дабрачынных узносаў. Напрыклад, жыхар Баранавічаў Главарушка пералічыў 50 тысяч рублёў.

Белінфарм.

Есть предложение!

И всех желающих — за рубеж!

Николай ГОНЧАРОВ

Вы не задумывались, почему, имея огромные производственные мощности, начинающие пустеть и разрушаться производственные площади, огромное количество дефицитного сырья, реэкспортируемого через Беларусь и продаваемого за границу за бесценок, и в конце концов имея практически неограниченный рынок, который жадно поглощает буквально все, у нас ежедневно остается без работы все увеличивающаяся масса квалифицированной рабочей силы? В ближайшие годы прогнозируется около миллиона безработных. Сегодня государство по инерции может предложить им 2/3 тарифа или оклада, переборку битого кирпича, перетаскивание разного мусора (я говорю про реальную обстановку на своем предприятии и некоторых других). Многими такое положение воспринимается лишь как затянувшийся коммунистический субботник. Но закрепление такой тенденции может превратить Беларусь в огромный концентрационный лагерь, заполненный голодными, обозленными безработными и всевозможными коммерческими структурами, торгующими дешевой рабсилой, по примеру той торговли, которая сегодня беспрепятственно снабжает публичные дома Европы и Азии нашими женщинами. Или же эти безработные будут сколочены в железные когорты пролетариата, которые в очередной раз сметут и растопчут все ростки цивилизации, что пробились и пробиваются на нашей земле. Они сметут все и всех — это становится реальностью. Поэтому предлагаю конкретные меры:

1. Законодательно для освобождающихся работников сохранить непрерывность трудового стажа до 5—7 лет, независимо от их деятельности во время вынужденной безработицы.

2. Узаконить и поощрять все формы индивидуальной и групповой трудовой деятельности на простаивающем оборудовании и освобождающихся производственных площадях, не допуская продажи и вывоза оборудования за пределы республики.

3. Узаконить безналоговую и беспошлинную торговую деятельность безработных, а также их деятельность по оказанию услуг. Скажут, что тут нового, если к существующим спекулянтам добавятся новые тысячи. Вспомним, пресловутую перестройку начинали прежде всего для того, чтобы развязать инициативу людей. Организованной перестройки не получилось. Поэтому нужно помочь проявить инициативу тем, кто сегодня вынужден самостоятельно добывать средства существования для себя и семьи. И пусть человек, вынужденный торговать на рынке, базаре, человек, оказывающий услуги, наконец избавится от комплекса неполноценности и пользуется безо всякого лицемерия таким же официальным признанием и уважением, как человек у станка, на комбайне, на преподавательской кафедре.

4. Беспрепятственно и бесплатно выдавать безработным заграничные паспорта и без задержки пропускать их через таможню для трудоустройства в зарубежных государствах, как это было сделано в Турции, Югославии, Польше и других странах, с опозданием ставших на рыночный путь.

5. И если власти, администрация посчитают эти льготы чрезмерными, то необходимо ввести жесткое положение, при котором за спад производства более чем на 20% администраторы предприятий, организаций увольняются и как частные лица получают все вышеперечисленные льготы. Это будет справедливо, так делается во всем мире. И только таким путем можно подхлестнуть деловую активность так называемого директорского корпуса, чье положение и благосостояние сегодня не зависит от состояния экономики.

Безусловно, кому-то мои предложения покажутся несерьезными. Но я убежден: задуматься над ними стоит.

г.Орша.

Заява апазіцыі БНФ у Вярхоўным Савеце

З паглыбленнем урадавага крызісу, правалам яго эканамічнай палітыкі і набліжэннем новых выбараў у сістэме сродкаў масавай інфармацыі рэспублікі ўзмацняюцца небяспечныя, антыдэмакратычныя тэндэнцыі.

Тэлебачанне і радыё, Белінфарм, значная частка перыядычных выданняў апынуліся ў фінансавай залежнасці ад Савета Міністраў і не могуць супрацьстаяць ідэалагічнай цэнзуры, аб'ектыўна адлюстроўваць дзеянні ўрада. Манапалізацыя шэрагу газет і часопісаў, падпарадкаванне выдавецтва "Беларускі Дом друку" Гаспадарчаму ўпраўленню Савета Міністраў, звальненні і цкаванне прагрэсіўных журналістаў, спыненне вяшчання незалежных тэлекампаній, адмова ў прадастаўленні дэпутацкай апазіцыі законнага права на пастаянны эфірны час — гэтыя і многія іншыя прыклады характарызуюць інфармацыйную палітыку ўрада як супярэчлівую прынцыпам свабоды слова.

Прыкметна, што і стварэнне новых структур па "кіраванню" прэсай, і кадравыя прызначэнні ў сістэме дзяржаўных СМІ адбываюцца без узгаднення з адпаведнай камісіяй Вярхоўнага Савета. Шэраг фактаў сведчыць аб тым, што Упраўленне інфармацыі Савета Міністраў на чале з В.Драгаўцом і аддзел друку, радыё і тэлебачання на чале з С.Паваляевым фактычна ўзялі на сябе функцыі колішніх ідэалагічных аддзелаў ЦК камуністаў з уласцівымі ім метадамі адміністратарскага ціску на рэдактараў і творчыя калектывы.

Працэс замацавання таталітарных традыцый адбываецца з маўклівай згоды міністра інфармацыі А.Бутэвіча.

Канцэпцыя інфармацыйнай палітыкі, распрацаваная апазіцыяй БНФ, прадугледжвае найперш прыняцце такога закона аб свабодзе слова, які б забяспечваў журналістам і грамадзянам бесперашкодны доступ да інфармацыі і поўную магчымасць выказвання перакананняў. Вярхоўнаму Савету неаднаразова прапаноўвалася прыняць пастанову аб дэманапалізацыі прэсы, якая б забараняла ўраду выступаць заснавальнікам больш як аднаго перыядычнага выдання. Тым газетам і часопісам, якія сёння фінансуюцца Саветам Міністраў (а фактычна — падаткаплацельшчыкамі), гарантавалася б як мінімум на год пэўнае забеспячэнне з бюджэту і спрыянне ў акцыяніраванні з удзелам працоўных калектываў. Мы лічым, што дзяржава павінна садзейнічаць таксама і развіццю незалежных, прыватных тэле- і радыёкампаній, інфармацыйных агенцтваў і перыядычных выданняў. Мэтазгодна спрашчэнне працэдуры рэгістрацыі сродкаў масавай інфармацыі. З тым, каб зняць фінансавы цяжар з падпісчыкаў, забяспечыць усім катэгорыям насельніцтва доступ да сродкаў масавай інфармацыі праз невысокі іх кошт, мэтазгодна на адпаведны тэрмін вызваліць газеты і часопісы, за выключэннем рэкламна-камерцыйных і эратычных, ад усіх відаў падаткаў. Трэба ўвесці дыферэнцыраванае падаткаабкладанне паліграфічных прадпрыемстваў. У той частцы іх дзейнасці, якая звязана з абслугоўваннем СМІ, павінны быць падатковыя льготы. Дзяржава павінна выдзяляць пэўныя датацыі сувязістам за распаўсюджванне прэсы.

Урад абавязаны знайсці спосабы паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы нацыянальнай тэле-, радыёкампаніі і стварыць умовы для павышэння прафесійнага ўзроўню журналістаў. Інтэграцыя Беларусі ў сусветную інфармацыйную прастору не павінна супярэчыць працэсу нацыянальнага адраджэння. Мы — за прыярытэтнае развіццё цалкам беларускамоўных сродкаў масавай інфармацыі. Выступаючы супраць цэнзуры, мы, аднак, лічым неабходным бараніць дзяцей і падлеткаў ад праяў насілля і маральнай разбэшчанасці.

Зразумела, што без кардынальных змен у сістэме сродкаў масавай інфармацыі пра дэмакратычнасць будучых выбараў не можа быць і гаворкі. Пад пагрозу ставяцца суверэнітэт Беларусі, правядзенне рыначных рэформ. Менавіта таму неадкладная змена кіраўніцтва некаторых сродкаў масавай інфармацыі робіцца найважнейшым патрабаваннем усіх дэмакратычных сіл. Апазіцыя БНФ, дэмакратычныя партыі і рухі могуць прапанаваць людзей, здольных ажыццявіць праграму рэфармавання прэсы, радыё, тэлебачання.

Мы лічым, што старшынёй нацыянальнай Дзяржаўнай тэле-, радыёкампаніі павінен быць прызначаны Генадзь Бураўкін (цяпер — Пастаянны прадстаўнік Беларусі ў ААН), галоўным рэдактарам газеты "Советская Белоруссия" — Іван Макаловіч (намеснік галоўнага рэдактара "Народнай газеты"), рэдактарам "Белорусской нивы" — Анатоль Казловіч (карэспандэнт "Литературной газеты" на Беларусі).

Гэтыя людзі не з'яўляюцца членамі БНФ ці партый, але мы добра ведаем іх прыхільнасць да прынцыпаў дэмакратыі.

Гэтыя асобы маюць вялікі аўтарытэт як прафесіяналы высокага ўзроўню. Менавіта з імем Г.Бураўкіна звязана станаўленне па-сапраўднаму нацыянальнага тэлебачання, публіцыстычныя выступленні І.Макаловіча па вострых пытаннях жыцця грамадства заўсёды выклікаюць шырокі рэзананс, а кнігі і публікацыі А.Казловіча ўпершыню на Беларусі ўзнялі вострыя праблемы экалогіі, дазволілі больш глыбока асэнсаваць жыццё сучаснай вёскі. Перакананыя, што іх прафесіяналізм і багаты вопыт пойдуць на карысць грамадства.

Магчымасць атрымліваць аб'ектыўную інфармацыю — неад'емнае права любога грамадзяніна, яно адпавядае інтарэсам народа Беларусі і павінна быць рэалізавана як мага хутчэй.

Дэпутаты апазіцыі БНФ у Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь:

З.Пазьняк, У.Заблоцкі, С.Навумчык, А.Трусаў, В.Голубеў, Л.Баршчэўскі, У.Новік, М.Крыжаноўскі, Ю.Беленькі, В.Алампіеў, С.Антончык, А.Шут, П.Холад, В.Малашка, Г.Сямдзянава, І.Германчук, М.Маркевіч, Л.Тарасенка, С.Слабчанка.

АД РЭДАКЦЫІ.

Дадзеную заяву дэпутаты апазіцыі БНФ у Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь перадалі ў рэдакцыю дзён дзесяць назад. За гэты час інфармацы... ёй была распаўсюджана як па каналах Белінфарма, так і па радыё. Б... пра гэта даведаліся і ў Савеце Міністраў. Загадчык аддзела др... лэбачання Саўміна Сяргей Паваляеў адрэагаваў на аргумен... дэпутацкай апазіцыі рэплікай, якую "Народная газета" н...

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Взгляд эксперта

Валютная лихорадка,

или Почему рыночные механизмы в полурыночной экономике дают антирыночные результаты

Валерий КОРИБУТ,
кандидат экономических наук

Последний месяц лета дал богатую пищу для размышлений о ситуации в нашей экономике. Резкий рост, а затем некоторое падение курса доллара по отношению к белорусскому рублю, достигшего в середине августа рекордной планки в 3885 безналичных рублей за доллар, нужно выделить особо. И дело не в том, что средняя заработная плата в перерасчете на твердую валюту уменьшилась в республике почти в два раза, и даже не в том, что цены на импортные товары стали еще менее доступными для большинства наших сограждан. Это частные производные от более общего явления — способности нашей экономики адекватно реагировать на рыночные рычаги управления.

Некоторые бизнесмены и экономисты поспешили увидеть "корень зла" в самом существовании Межбанковской валютной биржи и распоряжении Национального банка продавать валюту исключительно через нее. Дескать, перепады предложения и спроса на бирже могут быть слишком большими, и если Национальный банк не будет совершать "интервенцию", то есть покупать и продавать валюту за свой счет для выравнивания соотношения между спросом и предложением, то всякая внешнеэкономическая деятельность становится слишком рискованной. Либо импортеры окажутся не в состоянии конвертировать свои рубли в валюту и оплачивать счета за рубежом, либо экспортеры не получат ожидаемой прибыли после перевода валютной выручки в национальную валюту и не смогут расплатиться с партнерами.

Внешне претензии предпринимателей выглядят достаточно обоснованно. Но, как это иногда бывает, за деревьями мы не видим леса. Прежде всего можно ли к нашей валютной бирже предъявлять требования, аналогичные денежным рынкам развитых стран? Они ведь пока принципиально не сравнимы. Основное назначение классических валютных бирж отнюдь не конвертация валют для их последующего использования в экспортно-импортных торговых операциях. Деньги, которые вращаются на западных биржах, обычно не покидают их, а только переходят из рук в руки и в результате этих спекулятивных операций определяют свою курсовую стоимость по отношению друг к другу, служащую ориентиром для действующих в других сферах предпринимателей. Причем осуществляется это практически круглосуточно, перекатываясь волнами от Токио через Франкфурт и Лондон до Нью-Йорка. Их функция — выступать как своеобразный барометр экономической конъюнктуры по каждой стране в отдельности и мировому рынку в целом.

Созданная недавно Белорусская межбанковская валютная биржа фактически только по названию является таковой. По существу это валютный аукцион, где продавцы выставляют специфический товар — валюту, которая после покупки навсегда уходит с биржи. И действительно, в зависимости от спроса и предложения на нее на каждых торгах устанавливается новая цена на американский доллар и немецкую марку, которая может существенно отличаться от предыдущей. Для того, чтобы государство в лице Национального банка поддерживало некоторую стабильность этого процесса, ему необходимы свободные валютные резервы. Однако существующий на сегодня порядок распределения валютных средств от экспорта республикой товаров и услуг (10% — валютный налог, 20% — обязательная продажа в Государственный валютный фонд правительства, а остальное остается экспортеру) не предусматривает продажи Национальному банку на эти цели ни одного цента, и его возможности для интервенции на бирже до смешного малы.

Тем не менее нельзя согласиться и с требованием отказаться от обязательных валютных торгов вообще. Практика показала, что валютные средства предприятий-экспортеров через коммерческие банки достаются, как правило, "своим" клиентам банка, а цены сделок колеблются почему-то в очень широком диапазоне — до плюс-минус 500 рублей за доллар. Повторяется уже ставшая притчей во языцех странная избирательность в пунктах соприкосновения государственного и частного секторов в экономике. Поэтому решение Национального банка о переносе сделок по купле-продаже СКВ на публичные торги валютной биржи понять не трудно. Другое дело, что, учитывая сравнительно узкий круг участников торгов — обычно 12—15 банков, — трудно добиться действительной конкуренции между ними. Можно даже предположить, что несколько банков, особенно крупных, в состоянии договориться между собой и своими клиентами и без труда проводить выгодную для себя политику. Вплоть до манипулирования валютным курсом. В этих условиях Национальный банк своим участием действительно обязан оказывать стабилизирующее влияние. Однако его обращение в Верховный Совет официально закрепить обязательную продажу предприятиями-экспортерами части валютной выручки в валютные резервы Национального банка пока остались неуслышанными.

Можно также пойти на расширение круга участников валютной биржи, допустив на нее не только коммерческие банки, но и крупные промышленные предприятия и, возможно, частные брокерские фирмы. Им легче контактировать с негосударственными предпринимателями, которые располагают сегодня уже крупными денежными средствами. Свидетельством тому — их выброс на валютный рынок в середине месяца, когда прокатилась волна слухов о скором введении национальных денег.

Было бы, однако, наивным полагать, что само по себе совершенствование работы валютной биржи может оказать долговременное влияние на стабилизацию курса белорусского рубля по отношению к твердым валютам. Глубинные причины его падения заложены в состоянии национальной экономики и проинфляционной политике государства. Если правительство расходует больше средств, чем получает доходов, а разницу покрывает за счет эмиссии денег, то никакая биржа национальную денежную единицу не стабилизирует. Предохранить от резких колебаний — да, может, от общего падения — нет. Более того, умеренное и умышленное обесценение внутренних денег на относительно коротком отрезке развития иногда даже необходимо, поскольку стимулирует экспорт и сокращает малополезный импорт. В развитых странах это время обычно использовали для реформирования экономики и укрепления своих позиций на мировых рынках. В противном же случае можно говорить о "проедании" созданного ранее экономического потенциала со всеми вытекающими отсюда последствиями — поисками богатого "дядюшки", переходом экономической зависимости в политическую и приобретением в конце концов статуса третьеразрядного государства. В нашем случае, когда государственный сектор достаточно убедительно показал свою неспособность наращивать экспорт продукции и зарабатывать твердую валюту, а частный находится на положении пасынка, озабоченного тем, как бы поскорее промотать имущество отчима при его же, кстати, активном содействии, проблема должна решаться в сфере отношений собственности. Последняя находится, однако, уже за пределами денежно-валютной политики.

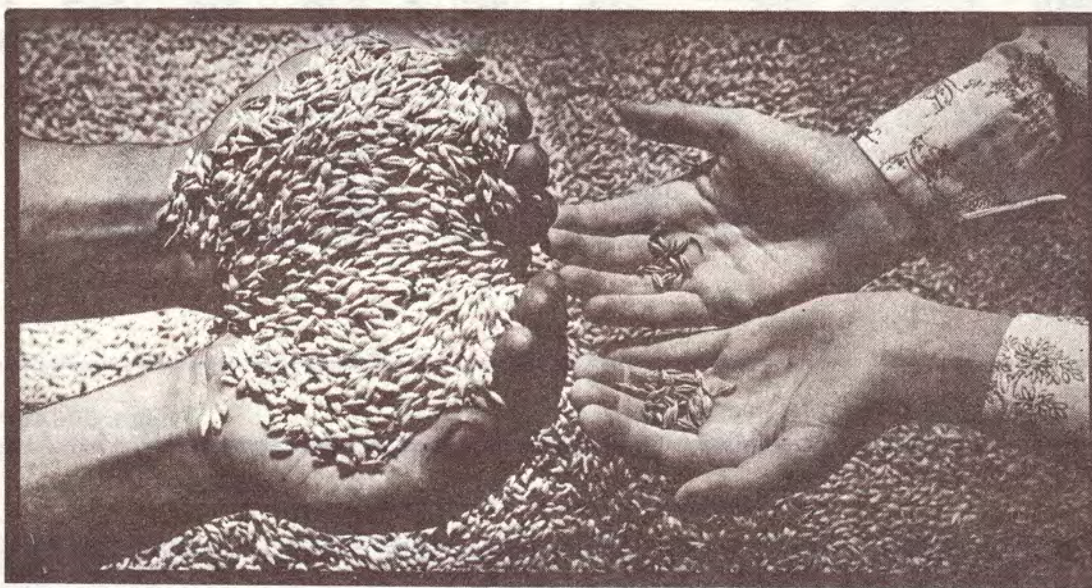
Спасибо!

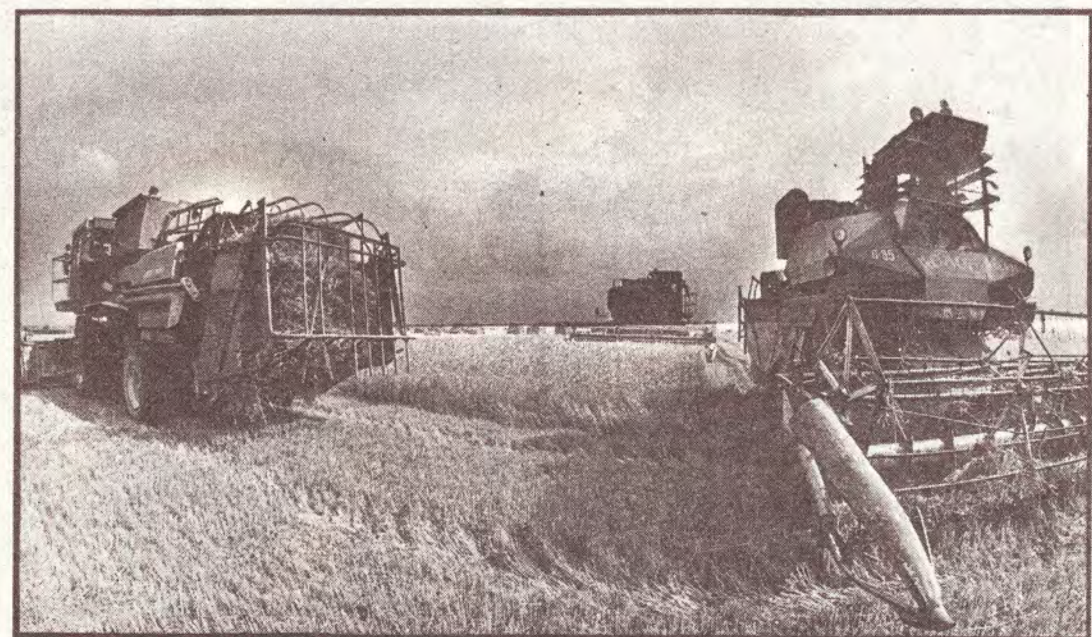
И не лечили так со времен войны...

Был праздничный день, а у меня случился приступ. Произошло это в госпитале инвалидов войны на небольшом полустанке Юрцево под Оршей. И надо было видеть, как спасали меня сестры пятого отделения. А потом выхаживали вместе с врачом Михаилом Амлером. Признаться, не помню такого сострадательного и терпеливого отношения к больным со времен войны. Понимаю, что свое дело должны делать хорошо все люди, и все же это встречается довольно редко. Пусть строки мои будут выражением глубокой благодарности всем работникам госпиталя.

В.ВОРОПАЕВА.
г.Витебск.

Будзе хлеб — будзе і песня

Фота Віктара **ЖЫЛІНА** і Міхася **ЖЫЛІНСКАГА**

Пад прыцэл!

Узброены і вельмі небяспечны...

Віктар ЧАРНУШЭНКА

Мабыць, вельмі ўжо захацелася свежай дзічыны дырэктару Смаргонскага камбікормавага завода, дэпутату гарсавета Р.Вайду, які разам з напарнікам, работнікам гэтага ж прадпрыемства Д., бліжэй да ночы рушылі на незаконны промысел. Спачатку каля вёскі Крэва падстрэлілі казулю. А потым... Следства разбіраецца, што на самай справе адбылося пад покрывам цемры. Вайда атрымаў раненне ў нагу. Была пашкоджана артэрыя, і ён згубіў шмат крыві. У хуткім часе Вайда памёр... Здзіўляе, што браканьеры без усялякіх перашкод гойсалі па палетках.

Але што казаць пра лясную ахову, кіраўнікоў паляўнічых гаспадарак, калі некаторыя з іх самі займаюцца браканьерствам. Паспрабуй іх затрымаць — доўга шкадаваць будзеш. Тым не менш ёсць сапраўды сумленныя, небаязлівыя людзі. Прыклад гэтаму — нядаўні выпадак у Глыбоцкім раёне.

Група мясцовых паляўнічых спрабавала затрымаць... дырэктара Глыбоцкай паляўнічай гаспадаркі, члена прэзідыума Віцебскага аблсавета Беларускага таварыства паляўнічых і рыбаловаў І.Амяльяненку, які разам з дырэктарам Падсвільскага завода харчовых прадуктаў В.Акуленкам на службовай машыне раз'язджаў па тэрыторыі ўчастка Залескай паляўнічай дачы з карабінам у руках. Паляўнічыя хацелі затрымаць браканьераў, але дзе там. Апошнія пагражалі зброяй, перакрывалі дарогу, а потым зніклі ў накірунку Шаркоўшчыны. Можна не сумнявацца, што чыноўнікі-браканьеры не дадуць ход паперы, якую пакінулі ў раённым аддзеле міліцыі прынцыповыя паляўнічыя. Дарэчы, ім нават не дазваляюць весці промысел на сваёй тэрыторыі — каб не бачылі дзікага палявання тых, каму дазволена ўсё.

Адгукніцеся!

У 31-м яна стала дачкой "ворага"...

Толькі праз шэсцьдзесят гадоў яна даведалася пра сваю сям'ю.

У трыццаць першым годзе яе родных, якія жылі ў Слуцкім раёне, рэпрэсіравалі. А саму трохгадовую Ірыну Маркевіч разам з братамі адправілі ў Бабруйскі дзіцячы дом як дзяцей "ворагаў народа". Там іх шляхі разышліся канчаткова.

Безвынікова доўгія гады Ірына Аляксандраўна спрабавала даведацца, адкуль яна, хто яе бацькі. Пакуль не звярнулася ў ...КДБ Беларусі.

Супрацоўніку дзяржбяспекі А.Нікановічу давялося "перакапаць" шмат архіўных спраў, пакуль ён выявіў, што ж адбылося ў тым трыццаць першым годзе, і даведаўся, у прыватнасці, што па маці Ірына Аляксандраўна — Вечар.

Цяпер І.Маркевіч не губляе надзеі знайсці сваіх родных. Адгукніцеся!

Анатоль ВІКТАРАЎ.

З першых вуснаў

Шукайце лякарствы ў новай аптэцы!

Змякчыць праблему забеспячэння мінчан медыкаментамі і вострадэфіцытнымі прэпаратамі новая аптэка, паўнапраўным гаспадаром якой стане цяпер МВА "Белмедпрэпараты".

Яе паяўленне важна і тым, што вытворцы лякарстваў самі, без пасрэднікаў, выйдуць на прамы кантакт з пакупнікамі. Акрамя традыцыйнай прадукцыі аб'яднанне прапануе ўсім, хто мае ў гэтым патрэбу, і навінкі: антыаксідантны комплекс вітамінаў "АК", які прызначаны для прафілактыкі іанізуючага дзеяння радыяцыі на арганізм, настойку біяжэньшэню, рыбаксін у таблетках, неарандэкс і іншыя лякарствы. Прылаўкі аптэкі будуць пастаянна папаўняцца новымі касметычнымі сродкамі, выпускаемымі аб'яднаннем.

— Ствараючы сваё гандлёвае прадпрыемства, мы перш за ўсё разлічваем на вывучэнне попыту пакупнікоў на нашу прадукцыю, а таксама на больш поўнае забеспячэнне насельніцтва лекавымі прэпаратамі, — гаворыць намеснік генеральнага дырэктара МВА "Белмедпрэпараты" В.Самусенка. — Сёння ўжо дастаткова скаргаў на адсутнасць валюты, за якую ў асноўным ідзе закупка медыкаментаў за мяжой. Неабходны канкрэтныя дзеянні. Адкрыццё аптэкі — першы крок у гэтай жыццёва важнай справе. Акрамя таго, прапануемы намі тавар будзе танней, чым у іншых аптэках. Новая аптэка адкрыецца 1 верасня па адрасу: вул. Чкалава, 17.

Раіса ЧУДУК,
Белінфарм.
г.Мінск.

Факт для роздуму

Здзекі над помнікам? Не толькі!

Не так даўно важнейшыя мінскія магістралі атрымалі новыя назвы — праспект Францішка Скарыны, вуліца Багдановіча... Днямі ў Траецкім прадмесці з'явіўся арыгінальны помнік вядомаму беларускаму мастаку і краязнаўцу Язэпу Драздовічу. Імёны выдатных сыноў Бацькаўшчыны нарэшце вяртаюцца на Радзіму.

Але, відаць, гэта радуе далёка не ўсіх. Ужо праз дзень нехта адкалупнуў літару "т" у слове "мастак" з помніка Драздовічу, яшчэ праз дзень адтуль знікла літара "к". А пасля адарвалі канчатак "іч" з прозвішча, і яно стала "Драздов". Як жа некаторыя не паважаюць наш народ і яго дзяржаву! Маўчаць і тыя газеты, якія больш выступаюць за "саўковы" інтэрнацыяналізм, чым за нацыянальнае адраджэнне. Вось каб нешта падобнае здарылася з помнікам Леніну ў якім райцэнтры — колькі лямапту было б!

Мабыць, таму ніяк не з'яўляюцца на цэнтральных вуліцах і плошчах нашай сталіцы імёны выдатных сыноў і дачок Бацькаўшчыны — Рагнеды, Прадзіславы, Каліноўскага, Астрожскага, Альгерда, Сапегі, Касцюшкі і многіх іншых. Магістралі беларускай сталіцы чамусьці да гэтага часу носяць імёны рэвалюцыянераў і дзеячаў культуры суседняй дзяржавы. І гэта вельмі красамоўна характарызуе і выдае з галавой цяперашніх улад.

Іван СЯРГЕЕЎ.

Рубам!

Хто нам капае яму?

На працягу некалькіх гадоў я звяртаюся са сваёй праблемай да кіраўніцтва горада Барысава, і ўсё безвынікова... Справа ў тым, што наша сям'я жыве ў сваім доме насупраць хрустальнага завода, у ста метрах ад прахадной, побач яшчэ — стаянка аўтамашын. Уявіце сабе, чым мы дыхаем і што ядзім з агарода. Калі ідзе дождж, з тэрыторыі завода вада з адходамі вытворчасці цячэ пад нашу хату. Мы дрэнна сябе адчуваем, часта хварэем.

І куды толькі мы ні звярталіся, ніхто не хоча дапамагчы. Разоў дзесяць (без перабольшання) я хадзіла ў гарвыканкам. Там адказвалі, што ёсць рашэнне аб зносе нашага дома. Мы чакаем, рамонт не робім, а хата гніе. Выклікалі камісію з санстанцыі, ёсць заява на імя галоўнага санурача, каб зрабілі аналіз глебы каля хаты і ў агародзе. Камісія не з'явілася... Работнікі санстанцыі адказваюць, што ў нас усё ў норме. Але аналізы паветра бяруць днём, а адходы вытворчасці звычайна завод выкідвае ноччу.

Я ўжо нават прасіла гарвыканкам, каб далі пісьмовы адказ, што хату не будуць зносіць. Галоўны архітэктар не можа даць такой паперы таму, што няма рашэння аб адмене папярэдняга — гэта значыць аб зносе.

Па праекту праз наш двор павінна быць пракладзена ліўневая каналізацыя. Работы будзе выконваць завод медпрэпаратаў, а яму нявыгадна зносіць хату, бо трэба даваць кватэры. Яны збіраюцца абысці наш падворак, падняць заасфальтаваную дарогу, перакрыць яе і капаць катлаван, хаця па закону яны павінны адступіць ад будынка на 7—8 метраў. Іх не хвалюе, што хата можа проста разбурыцца, зваліцца ў катлаван.

Заўважу, што наша хата стаіць у самым цэнтры горада і яе ўсё роўна калі-небудзь давядзецца зносіць. Дык ці не лепш гэта зрабіць своечасова, а не бясконца латаць дзіркі? Я сказала намесніку старшыні гарвыканкама С.Трусаву, што хутка будзе прыватная ўласнасць на зямлю і тады я не пушчу іх на свой зямельны надзел. А ён адказвае, што гэта яго не хвалюе, ён тады працаваць не будзе.

Хто ж нам дапаможа?

Зінаіда ПЯТРЫШЧА.

Слыхали ?

На полпути к лучине

Широкую популярность, утраченную с послевоенных времен, вновь обрела продукция Витебского механического завода — бытовые керогазы.

Если в недавние годы они поставлялись в основном в Монголию, то теперь ими вдруг остро заинтересовались жители Беларуси, в том числе и горожане, напуганные сообщениями о грядущих перебоях с газовым топливом. Население бросилось скупать керогазы.

Сергей ДВИНСКИЙ.

Происшествия

Нет ничего святого...

Ворам, которые пробрались в Хотимскую церковь, явно не хватало крестов на шее, и они прихватили их аж двести штук.

Унесли также напрестольный крест, медальоны, Евангелие, 1540 рублей. Три дня тому назад те, у кого нет ничего святого за душой, побывали в Костюковичской церкви. Оттуда они вынесли иконы "Мария Магдалина", "Спасители" и "Божья Матерь".

Белинформ.

Што было, тое было...

Пісьмо Сталіну

Базыль ХІЗАВЕЦ

Ужо добра сцямнела. Мо з гадзіну, як пастух прыгнаў статак з пашы. Маці, вярнуўшыся з калгаснага поля, дзе палола лён, даўно падаіла карову і, паставіўшы на комінак варыць бульбу, разпораз пазірала ў акно, прымаўляла:

— І што з ім робіцца? Людзі даўно ўжо прыйшлі з касьбы, а яго ўсё няма... Можа, здарылася што?

— Нічога не здарылася! — памкнуўся я супакоіць яе і заадно заступіцца за бацьку. — Учора ж, сама ведаеш, паўтары нормы выканаў, а сёння, магчыма, на дзве замахнуўся!

Але маці не слухала, вяла сваё:

— Навошта яму тыя дзве нормы? Ну, паставяць у табелі лішнюю палачку, а які толк? Каб не прысядзібны ўчастак, то кладзі зубы на паліцу...

Тым часам дзверы адчыніла суседка Наста Пыжыха і яшчэ з парога запытала:

— Ці прыйшоў твой Хомка з касьбы?..

— Нешта няма яшчэ, — насцярожаным позіркам абвяла суседку маці, быццам прадчувала нядобрую вестку. — А твой Іван ужо дома?

— Дома... А як жа... І твой прыйдзе, — і закрахтала на ўсю хату. — Радуйся! Сёння ён, можна сказаць, герой на ўсю брыгаду! Перадавік!..

— Не разумею, што ты пляцеш? — маці запытальна паглядзела на суседку. — Які герой? Прычым тут перадавік?

— О, дзевачка мая, які яшчэ герой-перадавік! — не сунімалася тая. — Ён жа з Негарэевым Іванам сёння паказаў усім прыклад.

— Дальбог, не разумею, што ты блузніш!..

— Дык вось слухай жа, — Наста перайшла на больш разважлівы тон. — Гэта ж мой Іван толькі што расказаў. Значыцца, касілі яны сёння на Няўдобе. І якраз перад самым абедам заяўляецца да іх цэлая брыгада начальства: два старшыні — сельсавецкі і калгасны, сакратар партарганізацыі і брыгадзір. А з імі нейкі, кажуць, важны кіраўнік ці то з Кармы, ці то з Гомля!..

— Дык гэта, відаць, і сустрэла я іх раніцай на багданавіцкай дарозе? - перапыніла суседку маці. — Кіраўнік той такі маленькі, шчупленькі, з вялізным глюгастым носам...

— Не буду лгаць, Таечка: чаго не бачыла, таго не бачыла. Але ж, напэўна, той самы, — пагадзілася Наста і працягвала: — Дык вось прыйшлі яны, уселіся на пагорачку. Брыгадзір тут жа паклікаў касцоў і аб'явіў адкрытым нейкі "лятучы" сход. Першы ўзяў слова той глюгасты — прозвішча ў яго, казаў мой Іван, нейкае гарадское: Быхаўскі ці Біхаўскі? І пытаецца: "Ну, як жывецца-можацца вам у калгасе?" Усе як у рот вады набралі, маўчаць. Глюгасты яшчэ раз паўтарае пытанне — у адказ ні гуку. Выручыў Міхалка Піліпёнак, старшыня калгаса. Падняўся і адрапартаваў: "Жывём не тужым, Сталіну-бацьку верна служым!" — "Вось і добра!" — пахваліў яго прадстаўнік і прадаўжаў: "Вы, відаць, ужо чулі, а калі не чулі, то паслухайце... У нашай рэспубліцы праводзіцца чарговая важная палітычная кампанія, — у гэтым месцы ён павысіў голас — а іменна: падпісанне пісьма правадыру ўсіх часоў і народаў вялікаму Сталіну..."

— Пісьмо самому Сталіну?! — перапыніла суседку маці. — Можа, гэта і к лепшаму?.. Даведаецца ён пра наша жыццё з першых рук — і палёгку якую-небудзь зробіць. Магчыма, падаткі зменшыць ці зусім скасуе?..

— Чакай, пакуль скасуе, — уздыхнула Наста. — У тым жа пісьме, казаў мой Іван, адны падзякі... За тое, што вельмі-вельмі добра нам жывецца. Што рабочыя і сяляне купаюцца ў дастатку, як сыр у масле. Што мы, жанчыны, ходзім у шаўку... І, ведаеш, усе гэта падпісалі!

І суседка падрабязна распавяла аб пачутым. Прачытаўшы тэкст пісьма, Быхаўскі ці Біхаўскі настойліва прапанаваў:

— Давайце засведчым любоў да бацькі Сталіна, які няспынна, і ў дзень і ноччу, клапоціцца аб усіх нас, засведчым асабістымі, уласнаручнымі подпісамі!..

Касцы сядзелі моўчкі. Адны скручвалі цыгаркі з самасаду, другія, усміхаючыся, пераглядваліся, паскрэбваючы патыліцу. А прадстаўнік настойліва нацiскаў:

— Ну, смялей, смялей... Хто першы?

І першым не падняўся, а імкліва ўскочыў з месца Гараська Паплаўскі. Схапіўшы касу, ён кумельчам скаціўся з пагорка ўніз і кінуўся ў хмызняк. За ім, нібы на злом галавы, сіганулі Лаўрэн Барысенка і Мікола Аляксеенка. Апошні так спяшаўся, што неспадзеўкі вастрыём касы зачапіў вуха Івана Негарэева...

— А твой Хомка, — даводзіла Наста, — якраз побач з тым прадстаўніком быў, а ля яго і Негарэеў... Вось і прычапіўся да іх Быхаўскі ці Біхаўскі: стаўце свае подпісы. І яны першымі падпісаліся пад тым пісьмом. Пасля гэтага нічога іншага не заставалася рабіць і астатнім. Пад пагрозай арышту вярнулі з хмызняку і ўцекачоў.

Наста апавядала, смакуючы кожную драбніцу. Маці слухала, нервова перабіраючы пальцамі карункі абруса, і раз-пораз паўтарала:

— І трэба ж было яму сесці каля тога глюгастага!..

За размоваю яны нават не пачулі, як у сенцах скрыпнулі дзверы, як дзынкнула сталь касы ў падстрэшшы. І бацька, пераступіўшы парог хаты, стомленай хадою падышоў да вядра, што стаяла на ўслончыку, зачэрпнуў карцам вады і прагна асушыў яго да дна.

— І дзе гэта цябе насіла дагэтуль?! — замест звычайнага запрашэння да вячэры пачуў ён ад маці. — Добрыя людзі пасля таго сенакосу ўжо шмат чаго зрабілі дома, па гаспадарцы! А ты ўсё працадні зарабляеш. І што маеш? Дулю з макам!..

Бацька, добра ведаючы рэзкі, але адыходлівы характар маці, не вельмі пярэчыў ёй. Будзеш апраўдвацца — яшчэ большы лямант учыніць. На гэты ж раз яго выпрабаваная тактыка маўчання яўна не спрацавала. Маці, адчытаўшы яго за затрымку на касьбе, з ходу абрушыла свой гнеў за тое, што ён першым паставіў свой подпіс пад пісьмом Сталіну.

— Дык гэта праўда, што ты так вылучыўся сярод касцоў? — сыпала яна.

— Ну, праўда... Падпісаў...

— Падзякаваў бацьку за багаты працадзень?..

— Падзякаваў...

— І што ў такім вось шаўку ходзіць твая жонка? — маці паказала на саматканую зрэбную спадніцу...

Бацька маўчаў, а маці ўсё больш наступала на яго слоўнай атакай і ледзь не прычытала:

— Колькі жыву, а такіх недарэкаў не сустракала. Каб не мае кросны, то апрануў бы цябе твой правадыр-бацька. Хадзіў бы ты без штаноў! Гэта ж трэба! Учора пабегла ў краму, думала, куплю якой матэрыі вось яму на порткі, — яна зірнула на мяне: — Хлопец у саматканым у школу ходзіць! Сабе на кофту набраць хацела... Дык і блізка да прылаўка не дапусцілі. Склалі ў сельсавеце нейкі спіс, падсунулі крамніцы і строга папярэдзілі, каму прадаваць тую матэрыю...

— Ды перастань ты, прашу цябе, так сакатаць, — не вытрываў нарэшце бацька. — Не ведаеш, у чым справа, дык лепш памаўчала б.

— Не перастану, не кіну і маўчаць не буду! Сам жа ведаеш, якое шчаслівае наша жыццё, — даводзіла маці. — Збіраешся дрэвы высякаць, каб такіх падаткаў за іх не плаціць. А з новага году, казалі, за курыцу ці качку будзе такі падатак, як цяпер за парсюка. Так што родны твой бацька Сталін не зміласцівіцца, абдзярэ цябе, як ліпку.

Бацька, не жадаючы больш слухаць папрокі, устаў з услону і падаўся на вуліцу. Ужо рэдка ў якой хаце свяціліся вокны.

Бацька закурыў "самакрутку". Да яго слыху далятталі галасы летняй ночы. За рэчкай праскрыпеў дзяркач і змоўк. А дзесьці за вёскай, у жыце, безупынку гаманіла перапёлка, і яму здавалася, што і яна, гэтая птушка, смяецца з яго:

"Пад-пі-саў! Пад-пі-саў! Пад-пі-саў!"

Я нячутна падышоў да бацькі і паклікаў у хату, прымаўляючы:

— Усё гэта няпраўда, што нагаварыла табе маці.

— Няпраўда?! — ён паглядзеў на мяне. — Праўда, сынку... Паспрабуй жа не падпішы, загрыміш на Салаўкі ці Калыму, як Раман Навуменка ці Васька Гароднік з Берастаўца ... Можа, хоць ты дачакаешся праўды... Ды пажывеш па-людску.

❑

А праз год ці два — ужо добра не памятаю — я вывучаў у школе "Пісьмо беларускага народа Вялікаму Сталіну", зарыфмаванае вядучымі беларускімі пісьменнікамі. Гэта быў "шэдэўр" высокапаэтычнага падхалімства майстроў слова да роднага бацькі, мудрага правадыра і настаўніка ўсіх часоў і народаў.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС*ІНТЭРФАКС*НАРОДНАЯ ГАЗЕТА*

Пульс дня

После завтрака — за дело

Продолжается визит премьера России в США.

Вчера был дан завтрак в честь В.Черномырдина от имени вице-президента США А.Гора. В ходе дня российский премьер принял участие в работе российско-американской межправительственной комиссии по сотрудничеству в области энергетики и космоса, встретился с руководителями американской администрации, Международного валютного фонда и Всемирного банка, выступил перед представителями деловых кругов.

Без стука не входить?

Комиссия сейма Латвии, созданная для оценки действий прежнего парламента и правительства, призвала граждан республики предоставлять ей факты, в том числе о должностных лицах, свидетельствующие о пренебрежении интересами государства.

Просьбу "сообщать все обо всех" расценил как неуважение к своему народу депутат сейма Янис Юрканс, президент фонда "Согласие — Латвии". В распространенном письме, адресованном председателю комиссии, он подчеркнул унизительность доносов друг на друга.

ООП признала Израиль и отказалась от терроризма

Советник председателя исполкома Организации освобождения Палестины Ясира Арафата Бассам Абу Шариф заявил в интервью французской радиостанции "Франс-энтер", что "ООП признает государство Израиль" и "отказывается от терроризма".

США будут сокращать армию

Президент США Билл Клинтон одобрил разработанную Пентагоном новую национальную программу военного строительства на период после окончания "холодной войны".

Разработанный Пентагоном документ предусматривает дальнейшее сокращение вооруженных сил при сохранении традиционной доктрины "передового базирования" американских войск в различных регионах земного шара.

В Белфасте гремят взрывы

На окраине административного центра Северной Ирландии — Белфаста прогремели два сильных взрыва.

Одна из бомб была заложена в крупном торговом комплексе, другая — на автостоянке неподалеку от спортивного клуба. В результате взрывов пострадали двое полицейских, сильно повреждены окрестные здания.

Исламистские боевики казнены

В Алжире казнены 7 исламистских боевиков.

Специальным судом алжирской столицы им были вынесены смертные приговоры по обвинению в осуществлении в августе прошлого года взрыва в международном алжирском аэропорту. В результате этой террористической акции погибли 10 человек и более 130 были ранены.

Новости СНГ

Эльчибей референдум проиграл

92,9 процента граждан Азербайджана, обладающих правом голоса, приняли участие в референдуме о доверии президенту республики. 97 процентов из них проголосовали против Абульфаза Эльчибея.

Эти цифры назвал осуществляющий полномочия президента Председатель Верховного Совета Азербайджана Гейдар Алиев.

10 долларов за прелести Крыма?

С 1 сентября Украина ввела визовый режим для граждан Латвии.

От платы за въезд освобождены инвалиды, участники ликвидации аварии в Чернобыле, дети, а также те жители балтийской республики, которые не имеют гражданства.

Посольство Украины в Латвии сообщило, что одноразовая транзитная виза стоит 5 долларов, въездная — 10, а разрешение побыть в южной республике шесть месяцев обойдется в 55 долларов.

Пиррова победа российских аграрников?

Цена на зерно, закупаемое в России, приблизилась (если считать по рыночному курсу доллара) к мировой — 100—110 долларов за тонну.

Комментируя этот факт, эксперт российского Центра экономических и политических исследований (ЭПИцентр) Владимир Грищенко напоминает, что первоначально правительство назначило цену на зерно в 45 тысяч рублей за тонну. Однако "аграрному лобби" удалось добиться пересмотра цены в сторону увеличения, что, по мнению Грищенко, может оказаться для представителей колхозов и совхозов "пирровой победой". Дело в том, предупреждает эксперт, что "закупочная политика неизбежно отразится на уровне жизни населения" и, как и в прошлом году, "рост закупочных цен на зерно в условиях перенапряженности местных бюджетов" может привести "к резкому повышению розничных цен на хлеб, муку, макаронные изделия, водку", а также спустя некоторое время через рост цен на комбикорма — на мясо-молочную продукцию. Если, как планируется, будет отменена государственная дотация на производство хлеба, введенная в феврале нынешнего года, то к декабрю произойдет по меньшей мере трехкратный рост цен на продовольствие, в том числе на хлеб — до 200 рублей за килограмм, а молоко и мясо к декабрю будут стоить в 2—3 раза дороже, чем сейчас, предсказывает ученый.

О том, о ком говорят...

Где гастролирует Аллан Чумак?

В декабре прошлого года исчез вдруг с телеэкранов любимец российских пенсионеров Аллан Чумак. И это после того, как его врачевательные телесеансы собирали миллионные аудитории! Затем ему запретили выступать, хотя и не официально, на радио.

А он назло своим хулителям уехал за границу. В Вене, как свидетельствует пресса, вылечил несколько больных, от которых отказались именитые профессора. Его целительный сеанс в австрийской столице назван сенсацией года. Миллионы людей, уставших от стрессов и нервного перенапряжения, собирались на его сеансы в Италии, Венгрии, Болгарии, Израиле. На работу за рубежом Чумак ангажирован на несколько лет вперед.

Такова уж печальная российская "традиция" — не почитать своих талантов, а поклоняться заморской посредственности.

Однако Аллан Чумак не пал духом, что перед ним захлопнулись двери в Останкино, не "пущают" на стадионы, во дворцы. В эти дни он гостит у россиян Дальнего Востока. Говорят, премьеру В.Черномырдину в день визита Чумак подарил бутылку "заряженной" водички. И это, похоже, не шутка.

В Москве уже создана коммерческая фирма "Аллан Чумак Акво". Она объединит усилия нескольких российских заводов по выпуску экологически чистой воды, которая будет "заряжена" Чумаком. Сейчас решается техническая сторона проекта: как "зарядить" сотни тысяч бутылок?

Решено в цехах заводов установить видеомагнитофоны и снабдить их уже подготовленными целителем видеокассетами. С помощью телеэкрана бутылки с водой, двигаясь по конвейеру перед экраном, получат необходимую дозу чумаковской биоэнергии. Ну чем не рекорд Книги Гиннесса! Вот только жаль, что не скажут веского слова по этому поводу ученые. Вода-исцеление или вода-отрава? Ведь знающие люди давно поговаривают о том, что Чумак обладает мощной отрицательной энергией. Но кто из ученых мужей докажет, что это так? И пока молчит наука, далекая от исследования тонких энергий, пустоту заполнят бутылки с именной этикеткой.

Леонид ФАДЕЕВ.

Незвычайны ракурс

Спіце, толькі не храпіце...

Калі Лін Вудвард і ягоная жонка са штата Паўночная Караліна кладуцца спаць, абодва надзяваюць маскі, але не дзеля таго, каб не бачыць адзін аднаго. Яны ім жыццёва неабходныя.

У гэтых людзей сур'ёзнае захворванне — спыненне дыхання ў час сну, а выклікаецца яно моцным храпам, у выніку якога дыханне перапыняецца, і бедныя людзі прачынаюцца сотні разоў за ноч. Пагадзіцеся, сон немагчымы.

Да таго моманту, як Вудвард абзавёўся дыхальным апаратам, ён пакутаваў. Не маючы паўнацэннага сну, ён удзень заўсёды адчуваў сябе стомленым. Пачалі ўзнікаць складанасці і на рабоце.

У 1985 годзе Вудвард звярнуўся па дапамогу ў клініку універсітэта Д'юка, якая вывучае праблемы парушэння сну. Калі дактары правялі з ім тэсты, яны выявілі, што за шасцігадзінны перыяд пацыент прачынаецца 325 разоў. Тады яму была прапанавана дыхальная маска.

Дыхальная маска вырашае праблему сну. Яна падключана да дыхальнага апарата, які забяспечвае пастаяннае паступленне паветра праз пластыкавую трубку, надзетую на нос, а паветра перашкаджае закрыццю гарлавога праходу. Наступае спакойны сон на працягу ўсёй ночы.

Статыстыка паказвае, што каля 20 мільёнаў амерыканцаў пакутуюць на розныя віды спынення дыхання ў час сну і прымяненне такіх масак — адзінае выйсце са становішча.

❑ *Муж і жонка Вудвард могуць спаць толькі з дыхальнай маскай.*

Факт к размышлению

Почему Туркменистан не хочет оставаться в рублевой зоне?

Президент Туркменистана С.Ниязов, выступая с обращением к гражданам, отметил, что "страна не может оставаться в рублевой зоне, поскольку такой шаг с финансовой и экономической точки зрения означает намеренное ограничение, если вообще не отказ от суверенитета. Использовать российский рубль — значит, превратить национальный банк государства в филиал Центробанка России, полностью следовать в вопросах цен, налогов, формирования бюджета законам Российской Федерации и инструкциям ее банка. Для народа нашей страны это означало бы еще долгое время нести потери от продолжающейся инфляции и экономического кризиса в России и тех государствах, которые войдут в новую рублевую зону", — подчеркнул президент Туркменистана.

Сергей ПЕТРОВ.

Стреляют направо и налево

В Калифорнии не проходит и дня, чтобы кто-то кого-то не убил из пистолета.

На днях один неудачливый бизнесмен, вооружившись целым арсеналом полуавтоматического оружия, ворвался в небоскреб в центре города, перестрелял там восемь ни в чем не повинных людей, шестерых тяжело ранил, после чего пустил себе пулю в лоб. Таким же "оригинальным" способом отомстил своей жене другой калифорниец после того, как она объявила о решении развестить с ним. Застрелив предварительно своих детей пяти и семи лет, он покончил с собой.

Безудержный разгул насилия — удел не одной только Калифорнии. Как сообщает газета "Лос-Анджелес таймс", "статистика на этот счет безжалостна и удручающа: каждый год свыше 24 тысяч американцев погибают от выстрелов из пистолета, а на лечение огнестрельных ран расходуется по крайней мере один миллиард долларов".

Перед такими астрономическими цифрами буквально блекнут беды других стран. В 1990 году, например, от огнестрельного оружия погибло в Швеции 13 человек, в Японии — 87, в Канаде — 62 и в Британии — 22 человека. Соединенные Штаты являются бесспорным и непревзойденным рекордсменом по убийствам, убеждена "Лос-Анджелес таймс", потому что здесь, как ни в одной другой стране, проще простого на законном основании обзавестись личным пистолетом, не говоря уже о том, что, по официальным данным, ежегодно похищается 250000 единиц огнестрельного оружия. Всего же в личном распоряжении граждан имеется сейчас 230 миллионов пистолетов, кольтов и наганов. По крайней мере, десять процентов от этого числа приходится на долю Калифорнии.

Когда-то американские полицейские гордились находящимися у них на вооружении шестизарядными револьверами системы "Смит и Вессон". Сейчас эта гордость полиции выглядит примитивным детским пугачом по сравнению с тем, чем вооружены убийцы-любители и профессионалы. Неудачливый бизнесмен Луиджи Ферри, отправивший на тот свет восемь человек, применил для этого законно купленный им так называемый пистолет с обоймой на 50 патронов калибром 9 миллиметров с особыми пулями, которые шесть раз изменяют траекторию при входе в тело.

Широкая публика напугана таким осуществлением гражданами "конституционного права на обладание оружием". Последний опрос общественного мнения, проведенный в Калифорнии, показал, что 67 процентов опрошенных выступают за резкое ужесточение правил продажи оружия частным лицам. Но против этого восстали могущественные производители и торговцы оружием, и, несмотря на все героические усилия отдельных законодателей-энтузиастов, дело это так и не сдвигается с мертвой точки. Все больше и больше мощных видов оружия появляется на прилавках американских магазинов, и все больше американцев становятся их жертвами.

Геннадий ШИШКИН,
корр. ИТАР-ТАСС.
Сан-Франциско.

Хочаце — верце, хочаце — не...

Народны каляндар: верасень

Прыйшоў верасень, а з ім новыя клопаты. Трэба ўбраць усё тое, што вырашчана, што далося нялёгкай працай. Тут ужо не да гульбы, не да адпачынку. Разумеем. Але ўсё ж не спяшайцеся, зазірніце ў народны каляндар. Упэўнены, там ёсць шмат чаго цікавага і карыснага. Вось, напрыклад, для пчаляра. Якой будзе зіма? Можа, будуць моцныя маразы і трэба яшчэ лепей уцяпліць вуллі? Будзе яна доўгай ці прыйдзе ранняя вясна? Ад гэтага залежыць, колькі пакінуць мёду ў сотах, колькі рыхтаваць падкормкі. Здаецца, вы пераканаліся. Калі так, прапануем народны каляндар і прыкметы, якія дапамогуць вам лепей падрыхтавацца да зімы, запланаваць парадак гаспадарчых работ.

5 верасня. Дзень пакутніка Лупы. Гэты дзень, як і ўся першая дэкада, лічыўся ўдалым для азімай сяўбы ("На Лупа будзе жыта купа").

Калі на Івана Поснага **(9 верасня)** жураўлі пачалі на поўдзень адлятаць — к ранняй вясне.

11 верасня. Дзень усячэння галавы Іаана Прадцечы. У народзе меў назвы Іван Галавасек, Іван Калінавік (Калініік). На Галавасека нельга было есці круглыя плады, каб не прыпадобніцца да Ірадыяды, якая забаўляецца з галавой Іаана Хрысціцеля, як з яблыкам, і каб не садзілася ў бліжэйшы год на целе скулле.

Другая палова верасня ў народным календары насіла назву "бабіна лета". У гэты час прыходзіла пацяпленне і пачыналася пераважна "бабская" работа на агародзе і ў полі: убіралі агародніну, капалі бульбу, церлі і трапалі лён. Першы дзень "бабінага лета" — **14 верасня.** Калі ён воблачны — восень будзе дажджлівая.

21 верасня. Свята Раства Маці Божай. Яно пераклікалася з Прачыстай, якую святкавалі 28 жніўня, таму яшчэ і называлася яно Малая Прачыстая, другі святок. Пачынаўся адлік дзён чарговай пары года — "Другі святок — восень, браток". Мела гэтае свята ў народзе і назву "Багач". На яго не толькі падсумоўвалі зробленае, але і настройваліся на далейшыя работы: "Багач — бяры за рагач (саху), ідзі пад авёс гараць", "Прыйшоў Багач — кідай рагач, бяры сявеньку, сей памаленьку".

27 верасня. Узвіжанне (Здвіжанне) — народная назва царкоўнага свята, звязанага з ушанаваннем крыжа, які ўзнімаўся над натоўпам вернікаў. "На Узвіжанне халат з плеч, а кажух на плечы". Гэта апошняе свята, якое развітваецца з летам.

Птушкі адлятаюць, "замыкалі лета і забралі з сабою ключы". Яшчэ адзін рух (здвіжанне) у прыродзе — выпаўзалі змеі, збіраліся разам, каб адправіцца на зімовы сон да вясны. "Ва Узвіжання пару гадзюкі і вужакі хаваюцца ў нару". У гэты дзень баяліся хадзіць у лес, бо вясновыя і апошні восеньскі ўкусы змяі лічыліся самымі небяспечнымі.

Калі на Сямёна **(27 верасня)** ясна — восень будзе ветраная.

Лісты на бярозе жаўцеюць з вярхушкі — вясна ранняя, знізу — позняя.

Калі на працягу верасня ліст на дрэвах трымаецца моцна — зіма не хутка прыйдзе.

Чым сушэй і цяплей верасень, тым пазней наступіць зіма.

Светская хроника

Спляшут ли российские эстрадные певцы под дудку белорусских бизнесменов? В трусах

Алесь СИВЫЙ

Такого наплыва поющих "звезд" и "звездочек диаметром поменьше" белорусская столица давненько не видывала. Во всяком случае наплыв планируется. Потому что 6 сентября на минском стадионе "Динамо" состоится грандиозное концертно-футбольное супершоу.

При всем уважении к перспективной Юлии Скороход или к темпераментному Александру Солодухе с компанией нашему "попсовому" меломану нередко больше по душе что-нибудь "ближнезарубежное". Например, Володя Пресняков, который своими неординарными танцами и, главное, голосом способен завести самую "мертвую" публику. Или скандальный Крис Кельми, или Державин, которого при любом удобном случае охаивают, но все равно слушают. Я уже не говорю о Кузьмине... И не удивлюсь, если узнаю, что на минском стадионе во время вышеупомянутого шоу будет аншлаг — народ соскучился по зрелищам. Так что же нам хотят предложить на сей раз?..

Сразу же предупреждаю о-очень привередливую публику — ни Киркорова, ни Ротару, ни Пугачевой на сей раз не будет. Кстати, эта троица на недавнем севастопольском мероприятии под названием "Звездный прибой" была весьма интеллигентно заселена в уютные коттеджи, в то время как остальные певцы дружной семьей оккупировали пришвартованную яхту. Большому кораблю — большое плавание. Что до Аллы Борисовны, то в Минске ее имя будет представлено, кажется, вполне равноценной заменой — семейным дуэтом Володя Пресняков — Кристина Орбакайте. А если учесть, что вести программу собирается знаменитый коллекционер очков, более известный нам по "Музобозу" Иван Демидов, то это и вообще полный атас!

Есть, правда, во всей этой "неспортивной" истории один маленький штришок — до концерта, который под фонтаны фейерверков завершится где-то около полуночи, состоится футбольный матч между сборной звезд эстрады России "Старко", известной своими турне по Италии, и совместной командой белорусских бизнесменов и мэрии Минска. Каково будет увидеть в игре Преснякова, Муромова, Державина, Кельми, Мисина, Глызина, Минаева, "легионера" Антонова, который заскочит на минутку "под крышу дома своего"?! А кто же не согласится за какую-то тысячу "зайцев" публично освистать за неточный пас кого-либо из наших крутых деловых людей или даже мэра города, если тот согласится участвовать в дружеской "сече"? Тренирует белорусскую команду известный в прошлом футболист Людас Румбутис, чья фирма "ЛИР", кстати, совместно с музыкальным центром "Начини" и организует этот фестиваль. Сам Людас тоже не прочь тряхнуть стариной.

Из достоверных источников удалось узнать, что после шоу обе команды воссоединятся и дружно отправятся отмечать этот чудесный праздник. Ясно, за чей счет. Проигравших.

Но, по словам организаторов, зритель не проиграет точно. Поверим на слово?

СВЕТ В ОКНЕ

ВЫПУСК 17 (63)

З любоўю

Жыві, вожык...

Станіслаў АСТАШЭВІЧ

Немагчыма забыць тую жудасную зіму, калі мы, не паспеўшы за паўгода налюбавацца сваім сынам пасля вяртання з арміі, праводзілі яго ў апошні шлях.

Могілкі ў нашых мясцінах у эстэтычным плане, мякка кажучы, жадаюць быць лепшымі. Але ж спадзявацца ў цяперашні час асабліва няма на каго, таму і пайшлі мы туды ўсёй сям'ёй ды з сябрамі, каб прыбраць кучу смецця, якое збіралася пакрысе не адзін год. Работы было шмат, працавалі ўсе моўчкі і старанна. Сакавік у той год удаўся на дзіва цёплы. Сонейка мяккімі прамянямі саграваала стаўшую для многіх святой журботную зямлю. Дзенідзе праз жухлае лісце прабівалася маладая зеляніна і нават незнаёмыя маленькія кветачкі. Што ж, вясну, як і жыццё, не спыніць...

Калі работа набліжалася да канца, нам пад рукі трапіла вялікая металічная тумба, пустая ў сярэдзіне. І раптам з яе ў літаральным сэнсе вывальваецца нейкі шэры, увесь у леташнім лісці і поўсці камячок. Памацалі — жывая істота.

Дык вось дзе ты зіму перачакаў, хітры калючык!

А вожык тым часам канчаткова прачнуўся ад зімовай спячкі, фыркнуў незадаволена (чаму, маўляў, так рана абудзілі) і зноў схаваўся ў калючы "панцыр".

— Тата, — кажа малодшы сын, — гэта ж не вожык, гэта душа майго брата, я цвёрда ведаю...

Адкуль жа такія веды ў сына? Хто мог сказаць яму, што па старажытнаўсходняй рэлігіі душа чалавека перасяляецца ў нейкую іншую жывую істоту? Бадай, гэта аднаму Богу вядома.

Усю вясну жыў у нашай хаце такі нам дарагі і блізкі калючык. А ў дзень нараджэння старэйшага сына раней, чым пайсці на могілкі, мы аднеслі яго ў лес. Жыві доўга-доўга, як наша памяць пра сына, як светлая душа яго, дарагі наш вожык...

Імгненне і вечнасць

Беларусь мая сінявокая...

Фота Аляксандра ГУТОЎСКАГА.

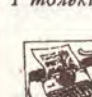

Зялёная лямпа

Падгледзеў за купальшчыцай

Мікола МІНЧАНКА

Пад вечар возера знямела,
Калі ў яго, калі ў яго
Нячутна ўнесла і нясмела
Яна святло быцця свайго.
І толькі бераг хвалявуўся:
"Ну, як жа так, ну, як жа так? —
Вартаўніком ён тут застаўся —
Зусім адураны дзівак.
А возера цалуе грудзі:
Яна плыве, яна плыве..."
Ды раніцай заўважаць людзі
Яшчэ след нечый на траве.
След будзе радасна няроўны:
Ад рэчкі ў вёску павядзе,
Бо свет дзівосны і чароўны
У той вечар плаваў па вадзе.

Ироничные заметки

Объект наблюдения — Я

Владимир РУТКЕВИЧ

Вы не пробовали наблюдать за собой? А зря. Можно увидеть много интересного.

Так кто же все-таки я?

По возрасту нахожусь в последнем приступе молодости. Родился по собственному желанию, о чем при теперешней жизни весьма сожалею. Но дороги обратно уже нет.

Сухопар, как велосипед. Рост более полутора метров с кепкой. В себе имею веса четыре пуда с очками и ботинками.

Под опекой не нахожусь. В моем роду умопомешательства, мошенничества и боязни темноты не наблюдалось.

Инстинкты здоровые — готов жениться на всех желающих.

По натуре неагрессивен. Без сопротивления согласился на прививку оспы. На людях молчалив, но наедине с собой весьма разговорчив.

Сон спокойный, не отягощен сновидениями.

Вставных зубов не имею. Букву "р" выговариваю хорошо.

Плоскостопием не страдаю, передвигаюсь самостоятельно, но на поворотах иногда заносит.

По роду занятий старший куда пошлют. Посылают иногда очень далеко.

Зрение не экономлю — что вижу, то и говорю. Заметил, что время до получки течет медленно, а цены растут быстро.

В борьбе с радиацией стал получать удовольствие от выпивки, хотя умом против. Начинаю нести чепуху со 100 граммов.

В жизни — сторонник экономии, в разговорах всегда употребляю самые дешевые слова.

Нетрудовыми доходами не живу. Вещи в кредит и рассрочку не покупаю. Мои долги — мое богатство.

Так и не стал начитанным, хотя все буквы знаю.

В дождь и ветер кажусь себе мужественным в плаще и с зонтиком в руке.

Особые приметы: бороды не ношу, фон ногтей светлый, растительность бедная. Лицо постоянно украшает наглая улыбка.

Из наград имею грамоту за сбор металлолома.

Из друзей остался один — телевизор. Как скажет что, так лучше бы не слышал.

Характер живой, но мешает посвятить себя какому-нибудь одному делу.

Пригляделся я к себе и понял, что такому индивидууму, как я, никак нельзя в теперешнее бурное время оставаться в стороне от дел больших и малых.

И вот сейчас напрягаю последнюю извилину: куда бы наконец податься? Где проявить себя?

Рэцэптам прыгатавання яго валодае наш мастак **Алег ПАПОЎ.**

Имена и характеры

Геннадий

С детства упрямы. Вспыльчивы, эгоистичны.

Умеют приспосабливаться к жизненным ситуациям.

Если что-то берутся делать, то делают обычно старательно.

Болезненно реагируют на критику. Шуток, как правило, не понимают.

Неплохие друзья. В трудную минуту не откажутся протянуть руку помощи.

Изменяя жене, сами ее измены не прощают.

К старости обычно становятся занудливыми и сентиментальными.

Елизавета СОЛДАТОВА.
(По материалам брошюры "Характер человека зависит от имени" — Санкт-Петербург, 1991 г. и книги "Личный магнетизм" — Москва, 1990 г.).

Раздел ведет Юрий СЕКУНДА. Тел. 29-69-04.

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 2 верасня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Болдзінскае прыцягненне". Дак. фільм.
9.05. "Дзяжурная аптэка".
9.35. "Музыка падводнага свету". Кінанарыс.
9.45. Кінанастальгія. "У шэсць гадзін вечара пасля вайны".
11.15. Футбол. "Нёман" (Гродна) — "Лугана" (Швейцарыя).
12.50. "Паэт, мора і натхненне". Фільм-канцэрт.
13.30. Навіны.
13.40. "Кола". Кароткаметражны фільм.
14.00. "Вацлавас Даўнорас на опернай сцэне".
14.40. "Забытая мелодыя для флейты". Маст. фільм.
16.50. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
17.30. Навіны.
17.40. "Расстаючыся з фільмам", "Уральскае трыо". Дак. фільмы.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо...
19.15. Здароўе.
19.45. "Алімпійская надзея".
19.55. "Сустрэча стала развітаннем". Памяці дырыжора Ю.Цырука.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Дзяжурная аптэка".
22.15. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок".
23.55. НІКа.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Мультфільмы "Ноч нараджэння", "Вогнік".
8.45. Яго завуць Ахмед... Пра выканаўцу народных песень з Дагестана А.Ахмедава.
9.15. ...Да 16 і старэйшым.
10.00. У свеце жывёл (з сурдаперакладам).
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Кармэн-сюіта". Фільм-балет.
12.10. "Спрут-4". 6-я серыя.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.10. "Прыгоды Тэдзі Ракспіна". Мультфільм.
15.35. Навукова-папулярны фільм "Імператарская мантыя і яе носьбіт".
15.55. Рок-урок.
16.35. Тэхнадром.
16.45. ...Да 16 і старэйшым. У перапынку (17.00) — Навіны.
17.50. Надвор'е.
17.55. Футбол. "Дынама" (Масква) — "Спартак" (Масква). У перапынку — Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён.
21.10. Анталогія гумару.
22.00. Канцэрт Л.Павароці ў Парыжы. У перапынку (22.40) — Навіны.
24.00. Прэс-экспрэс.
0.10. "Спрут-4". 6-я серыя.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Біржа працы.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Ранішні канцэрт.
8.15. Пілігрым.
9.00. Шарман-шоу.
10.30. "Іван Пранішнікаў". Частка 1-я.
11.00. "Санта-Барбара".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. "Мацільда Кшасінская. Фантазіі на тэму..." Маст. фільм.
14.35. Адкрыты чэмпіянат ЗША па тэнісу.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. Агенцтва "Каўказ".
17.00. Рускія "афрыканцы".
17.30. М-трэст.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. У свеце аўта- і мотаспорту.
20.45. Кіно ў верасні.
21.00. Бясшумныя лідэры.
21.30. Плошча мастацтваў.
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Крымінальныя паведамленні.
22.45. Калі забуду цябе, Іерусалім...
24.00. Музычная праграма.

Санкт-Пецярбург

6.30. Факт.
6.45. "Залатыя словы", "Шкоднік". Мультфільмы.
7.05. "Сапраўдны мужчына складаецца з мужа і чына". Маст. фільм.
8.05. "Толасам маім". Музычны фільм.
9.05. Еўрапейскі калейдаскоп.
9.35. Артысты джазавыя.
10.40. "Накаўт Чапліна".
11.50. Прафесія — рэжысёр. Перадача 2-я.
12.30. 13-е пытанне.
13.30. Мультфільм.
13.45. "Болдзінскае прыцягненне". Дак. фільм.
14.30. Факт.
14.40. Панарама Германіі. Вінная дарога.
15.40. "Дзень добры, фізіка".
16.05. "Капелія". Балет на музыку Л.Дэліба.
18.00. Вялікі фестываль.
18.15. "Альтэрнатыва". Тэлеканал.
19.20. Факт.
19.45. Спорт.
20.00. Кірмаш вакансій.
20.10. Новыя рускія.
20.35. 600 секунд.
20.50. Ваш стыль.
20.55. "Заўтра чакаецца..."
21.00. "Мая другая мама". Маст. фільм.
21.50. Месца жыхарства — Малдова.
22.45. Факт.
23.00. Тэлебіржа.
23.30. "У пятніцу вечарам". Маст. фільм (Балгарыя).

Вокруг спорта

Тихонов-младший среди "акул"

Василий Тихонов, сын знаменитого хоккейного тренера Виктора Тихонова, назначен помощником тренера в профессиональном клубе НХЛ "Сан-Хосе Шаркс".

35-летний тренер из России был приглашен "акулами" в апреле этого года как консультант. Теперь объявлено, что он будет работать помощником старшего тренера и проводить тренировочные занятия.

Василий Тихонов два года был в Финляндии главным тренером команды "Эссет" из "элитной лиги".

Шашки

Найдите комбинацию!

a b c d e f g h

Белые: пр. a3, b4, c1, c3, c5, e3,f4, g1, g3 (9).

Черные: пр. b8, c7, d6, d8, e7, g7, h2, h6, h8 (9).

Ход белых.

Свои решения присылайте по адресу: **220010, Минск, Дом правительства, редакция "Народной газеты", "Шашки".**

Проверьте решение

Комбинация Шошина (опубликована 22.06.): 7. ab4 c:a3 8. fe5 d:f4 9. e:g5 h:f4 10. g:g7 h:f6 11. dc5 b:d4 12. c:g7x.

Концовка А.Ляховского ("Народная газета" за 7.07) 1.dc5 b:b2 2. dc3 b:d4 3. e:e7 g:e3 4. f:d4 h:f2 5. e:g5 h:f4 6. g:g5 ab6 7. gf6 ba5 8. dc5x. Если 1...d:b4, то 2. c:c7 d:b6 3. fe5 f:d4 4. e:c5 b:d4 5. de3 dc3 6. ef4 g:e3 7. f:b2 h:f2 8. g:e3 ab6 9. ef4.

"Как бы вы сыграли?" (опубликована 16.07): в позиции В.Савицкого правильно 1. gf2! gh2 2. cd2! a:c1 3. fg3 h:f4 4. e:c5 c:b6 5. a:c5x. Во второй позиции, автором которой является Э.Цукерник, к цели ведет 1. bc5! d:b4 2. de5 f:b2 3. a:c3 b:d4 4. e:a7x

Задача А.Афонина ("Народная газета" за 22.07): 1.dc5 d:b4 2. d:c7 hg7 3. eh6 gf6 4. hg5 f:h4 5. cg3x. Или 1...b:d4 2. e:e7 hg7 3. dg5 gh6 (3...gf6 4. ed6 f:h4 5. dg3x) 4. ec5 h:f4 5. fg3 f:h2 6. cg1x.

"Найдите комбинацию" (опубликована 4.08): 1. ed4!! e:e1 2. ab2 g:e3 3. f:b6 e:h4 4. gf2 h:e1 5. bc3 e:b4 6. a:e7 d:f6 7. b:h4x.

Свои ответы прислали тт. Глушак (Столин), Народецкий (Барановичи), Трухан (Солигорский район), Беляев (Бобруйск), Жуковский (Барань), Н. и Ю.Михалко (Гомель), Сапежинский (Рогачев), Павлов (Вилейка), Товпенец (Могилев), Степанчук (Кобрин). Юхновец (Узденский район), Новик, Ковалев, Цехницкий, Орлов (Минск).

Надвор'е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі, пераважна па паўднёваму ўсходу, пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ў Віцебску — 13—15, Магілёве, Мінску — 14—16, Гродне — 15—17, Брэсце, Гомелі — 16—18 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак захаваецца халаднаватае з дажджамі надвор'е.

Астранамічны каляндар — 2.09

Узыход і заход сонца: Мінск — 6.18, 20.00; Віцебск — 6.06, 19.52; Магілёў — 6.08, 19.43; Гомель — 6.09, 19.41; Гродна — 6.36, 20.12; Брэст — 6.37, 20.12.

Даўжыня дня ў Мінску — 13 гадзін 42 мінуты.

Поўня — 1 верасня.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05; факс — (0172) 27-33-96.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.; факс – 27-37-63.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65;сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 5-73-19; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44; у Берліне — (104930) 229-50-14.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва"Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ